

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت دکترای عمومی پزشکی

عنوان

بررسی اپیدمیولوژیک انواع سرطان در شهرستان زابل از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۰

استاد راهنما:

دکتر مهتا مظاهری

نگارش:

حسن اربابی راد

خرداد ۱۳۹۴

شماره ثبت: ۳۵/پ

چکیده

زمینه و هدف: سرطان یکی از معضلات زندگی بشر است که در تمام دنیا گسترش دارد و در ایران بعد از بیماریهای قلبی-عروقی و حوادث سومین عامل مرگ و میر به حساب می آید. از آنجایی که در این منطقه هیچ مطالعه ای در مورد شاخص های اپیدمیولوژیک مبتلایان به سرطان انجام نگرفته و اکثر آمارهای موجود از مطالعات در سایر استانها می باشد، این مطالعه به منظور تعیین مشخصه های اپیدمیولوژیک بیماران مبتلا به سرطان شهرستان زابل انجام شده است و هدف از مطالعه تعیین فراوانی بیماران مبتلا به سرطان شهرستان زابل از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۰ می باشد.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی است که به صورت مقطعی انجام می گیرد. در این مطالعه مقطعی اطلاعات کل سرطان های تشخیص داده شده در سال ۱۳۸۵-۱۳۹۰ در شهرستان زابل با مراجعه به مرکز ثبت سرطان قسمت مبارزه با بیماریهای غیر واگیر معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی زابل تهیه و جمع آوری گردید.

یافته ها: کلیه بیماران مبتلا به سرطان شهرستان زابل ۴۷۵ نفر بودند که میانگین سنی بیماران مورد مطالعه ۵۶/۳۴ و کمترین سن سه سال و مسن ترین فرد ۸۹ سال بود که ۵۲/۲ درصد زن و ۴۷/۸ درصد مرد می باشد. ده سرطان شایع در جنس مذکر، پوست (۳۷/۴ درصد)، مثانه (۱۱/۵ درصد)، پروستات (۱۱/۰ درصد)، کولون (۹/۳ درصد)، حنجره (۷/۵ درصد)، مری (۶/۲ درصد)، معده، بیضه و تیروئید (هر کدام ۲/۶ درصد)، غدد لنفاوی و لوسمی (هر کدام ۱/۸ درصد)، استخوان و لب و دهان (هر کدام ۱/۳ درصد) و کلیه (۰/۹ درصد) می باشد. ده سرطان شایع در جنس مونث، پوست (۲۶/۲ درصد)، پستان (۲۳/۸ درصد)، مری (۹/۷ درصد)، کولون (۶/۰ درصد)، سرویکس (۵/۲ درصد)، مثانه و تیروئید (۴/۸ درصد)، تخمدان (۴/۴ درصد)، حنجره (۴/۰ درصد)، غدد لنفاوی (۳/۲ درصد) و بافت همبند (۲/۴ درصد) می باشد.

بحث و نتیجه گیری: ده سرطان شایع در افراد مورد مطالعه (هر دو جنس) به صورت سرطانهای پوست، پستان، مری و مثانه، کولون، حنجره، پروستات، تخمدان، سرویکس، غدد لنفاوی و تیروئید می باشد که با ده سرطان شایع کشوری که در آن پوست و پستان در رده های اول و دوم هستند هم خوانی دارد و در سایر رده ها با هم تفاوت دارد. بیشتر بیماران در دو گروه سنی بالای ۷۰ سال و گروه سنی ۶۰-۵۰ سال و کم ترین افراد در گروه سنی کمتر از ۳۰ سال قرار دارند که با نتایج مطالعاتی که در این زمینه انجام گرفته است هم خوانی دارد.

کلید واژه ها: اپیدمیولوژی، سرطان، زابل